

EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING (EU) 2020/1915**af 14. maj 2020****med bemærkningerne, der er en integrerende del af afgørelsen om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling for regnskabsåret 2018**

EUROPA-PARLAMENTET,

- der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling for regnskabsåret 2018,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 100 og bilag V,
 - der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A9-0049/2020),
- A. der henviser til, at det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling («fællesforetagendet») blev oprettet i marts 2007 for en 35-årig periode ved Rådets beslutning 2007/198/Euratom ⁽¹⁾;
- B. der henviser til, at fællesforetagendets medlemmer er Euratom repræsenteret ved Kommissionen, Euratoms medlemsstater og tredjelande, som har indgået en samarbejdsaftale med Euratom på området for kontrolleret nuklear fusion;
- C. der henviser til, at fællesforetagendets mål er at yde Unionens bidrag til ITER's internationale fusionsenergiprojekt, at gennemføre aftalen om den bredere strategi mellem Euratom og Japan og at forberede opførelsen af en demonstrationsreaktor for fusionsenergi;
- D. der henviser til, at fællesforetagendet begyndte at arbejde uafhængigt i marts 2008;

Generelt

1. bemærker, at Revisionsretten i sin beretning om fællesforetagendets årsregnskab for regnskabsåret 2018 («Revisionsrettens beretning») fastslår, at fællesforetagendets årsregnskab i alt væsentligt giver et retvisende billede af fællesforetagendets finansielle stilling pr. 31. december 2018 og af resultaterne af dets transaktioner, pengestrømme og ændringer i nettoaktiver i det afsluttede regnskabsår, i overensstemmelse med dets finansforordning og de regnskabsregler, Kommissionens regnskabsfører har fastlagt;
2. anerkender det forhold, at de transaktioner, der ligger til grund for fællesforetagendets årsregnskab for regnskabsåret 2018, i alt væsentligt er lovlige og formelt rigtige;
3. fremhæver, at fællesforetagendet ombereggede sit bidrag til projektets byggefase til 12 000 000 000 EUR, hvilket er en stigning i forhold til de 6 600 000 000 EUR, som Rådet godkendte i 2010; bemærker, at dette tal ikke omfatter marginer, selv om Kommissionen anførte, at det ville være passende med en margin på op til 24 måneder med hensyn til tidsplanen og på 10 til 20 % med hensyn til budgettet;
4. bemærker, at Rådet for ITER-organisationen («ITER-Rådet») i november 2016 godkendte et nyt grundscenarie for ITER-projektet; bemærker, at det i det nye grundscenarie for ITER skønnes, at første plasma («First Plasma») opnås i 2025, hvorefter den operationelle fase begynder, og byggefasen afsluttes i 2035, men bemærker, at byggefasen ifølge det foregående grundscenarie skulle være afsluttet i 2020; bemærker imidlertid, at det nye grundscenarie anses for at være den hurtigste gennemførelse, der er teknisk mulig;
5. noterer sig, at Det Forenede Kongerige i marts 2017 meddelte Rådet sin beslutning om at udtræde af Unionen og af Euratom; bemærker med bekymring, at dette kan indvirke på fællesforetagendets og ITER-projektets aktiviteter efter 2020;

⁽¹⁾ Rådets beslutning 2007/198/Euratom af 27. marts 2007 om oprettelse af et europæisk fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og om tilståelse af fordele til det (EUT L 90 af 30.3.2007, s. 58).

6. glæder sig over, at Rådet i april 2018 bemyndigede Kommissionen til at godkende det nye ITER-grundscenarie på vegne af Euratom og bekræftede tilsagnet om at stille ressourcer til rådighed inden for rammerne af den næste flerårige finansielle ramme (FFR), dog uden at foregribe eventuelle efterfølgende FFR-forhandlinger om fastlæggelse af detaljerne for den fremtidige finansiering ⁽²⁾;
7. fremhæver, at fællesforetagendet ikke kun skal bidrage til byggefasen, men også til ITER's operationelle fase efter 2035 og den efterfølgende deaktiverings- og dekommissioneringsfase; noterer sig, at bidraget til deaktiverings- og dekommissioneringsfasen er anslået til hhv. 95 540 000 EUR og 180 200 000 EUR; bemærker, at ITER-projektet vil fortsætte indtil udløbet af ITER-aftalen i 2042, og at Unionen vil fortsætte med at bidrage til ITER's omkostninger indtil da; bemærker, at disse yderligere omkostninger omfatter det sidste års kontantbidrag til den operationelle fase og dekommissioneringsfasen og de fulde omkostninger til deaktiveringsfasen;
8. bemærker, at der stadig er risiko for, at der i forbindelse med projektgennemførelsen kan opstå yderligere omkostningsstigninger og forsinkelser i forhold til det nuværende godkendte grundscenarie, selv om der er taget positive skridt til at forbedre forvaltningen og kontrollen af fællesforetagendets bidrag til projektets byggefase; opfordrer fællesforetagendet til ikke at overskride det nuværende godkendte grundscenarie for de samlede projektomkostninger;
9. bemærker, at effektiv kommunikation er en væsentlig del af vellykkede EU-finansierede projekter; mener, at det er vigtigt at øge synligheden af fællesforetagendets resultater og formidle oplysninger om deres merværdi; opfordrer fællesforetagendet til at føre en proaktiv kommunikationspolitik ved at formidle resultaterne af sin forskning til offentligheden, f.eks. ved hjælp af sociale medier eller andre medier, og dermed øge borgernes bevidsthed om virkningerne af Unionens støtte, navnlig for så vidt angår udbredelsen på markedet;
10. anmoder Revisionsretten om at vurdere sikkerheden og pålideligheden af metoden til beregning og værdiansættelse af bidrag i naturalier;

Budgetmæssig og økonomisk forvaltning

11. bemærker, at der på det endelige 2018-budget, der var disponibelt til gennemførelse, var opført 706 230 231 EUR i forpligtelsesbevillinger og 847 366 988 EUR i betalingsbevillinger; bemærker, at udnyttelsesgraden for forpligtelses- og betalingsbevillingerne lå på henholdsvis 98,4 % og 96,1 % (sammenlignet med 99,9 % og 96,3 % i 2017);
12. bemærker, at betalingsbevillingerne, der var brug for i 2017 og 2018, på grund af mangler i processen vedrørende planlægning af budgettet i 2017 oversteg betalingsbevillingerne i det oprindelige budget; bemærker, at de yderligere betalingsbevillinger, som fællesforetagendet havde behov for, beløb sig til 160 700 000 EUR, dvs. 25 % over det oprindelige budget; noterer sig fællesforetagendets svar, hvoraf det fremgår, at fællesforetagendet er taknemmeligt for Euratoms supplerende bidrag til 2018-budgettet, og at fællesforetagendet gerne vil anføre, at manglen på betalingsbevillinger ikke ville have haft nogen indvirkning eller medført nogen risiko, idet der blev udbetalt 137 000 000 EUR til ITER-organisationen som forskud på kontantbidragene for 2019; noterer sig, at betalingsprognosesystemet har fået et helt nyt design og er blevet integreret i det nye redskab til finansiel forvaltning, og at dette sammen med den nye organisationsstruktur sikrer en korrekt budgetplanlægning, og at systemet allerede er blevet anvendt til at fastlægge indtægterne i 2019-budgettet;
13. glæder sig over, at 98,4 % af de 706 200 000 EUR, der var disponible til forpligtelsesbevillinger, blev anvendt i form af direkte enkeltforpligtelser (sammenlignet med 96,5 % i 2017);
14. noterer sig, at budgetsaldoen i 2018 beløb sig til 1 316 734 EUR (sammenlignet med 17 236 192 EUR i 2017);

⁽²⁾ Rådet for Den Europæiske Union 7881/18 vedtaget den 12. april 2018.

15. bemærker, at fællesforetagendet i 2018 foretog en reguleringsbetaling, hvorved 1 000 000 EUR i godkendte og kontrollerede betalinger vedrørende befodringsudgifter for personalet blev overført fra administrationsbudgettet til det operationelle budget; bemærker imidlertid, at regulariseringsbetalingen var i strid med budgetprincippet om specificering; noterer sig fællesforetagendets svar, hvoraf det fremgår, at det ikke mener, at reguleringsbetalingen af et samlet beløb og med uspecificerede konti var det mest optimale redskab til at tildele udgifter på grund af den tilsyneladende manglende gennemsigtighed; forventer imidlertid, at de forbedringer af fællesforetagendets forretningsafdeling, der blev opnået i løbet af 2019, bekræftes af Revisionsretten i dens årsberetning for 2019;
16. bemærker, at fællesforetagendet i 2018 nåede seks af de milepæle, der var fastsat af ITER-Rådet og bestyrelsen for samme år, med et planlagt performanceindeks på 93 % (sammenlignet med 91 % i 2017, 70 % i 2016 og 75 % i 2015); noterer sig også meddelelsen fra ITER-organisationen i december 2018, hvori det blev bekræftet, at 60 % af det samlede planlagte byggearbejde med henblik på opnåelsen af første plasma i 2025 (sammenlignet med 50 % i 2017) var afsluttet;

Performance

17. noterer sig på baggrund af Revisionsrettens beretning, at direktørens beslutning om at ændre ansættelsesstedet for en nyansat seniorleder fra Barcelona til Cadarache ikke var underbygget af passende dokumentation, der kunne begrunde de ekstra lønomkostninger som følge af en anden justeringskoefficient; glæder sig over, at fællesforetagendet i sit svar anerkender, at ændringen af ansættelsesstedet ikke var tilstrækkeligt dokumenteret, idet det var ansættelsesmyndighedens beføjelse at afgøre ansættelsesstedet; bemærker, at fællesforetagendet var udsat for en række risici i forbindelse med poloidalfeltspoleprojektet (Poloidal Field), som krævede opmærksomhed fra en seniorleder; bemærker, at direktøren derfor besluttede, at anmode den udvalgte ansøger om straks at begynde i Cadarache for at sikre fuld opmærksomhed på Poloidal Field-krisen;
18. bemærker med tilfredshed, at fællesforetagendet har gennemført earned value management-systemet i stedet for ITER-kreditsystemet til at overvåge projektets fremskridt på grundlag af ad hoc-gruppens forslag, og at resultaterne af det nu forelægges rutinemæssigt;
19. noterer sig de fremskridt, der er gjort med ITER-opførelsen med hensyn til færdiggørelsen af det enorme bioskjold, der omkredser tokamak-gruben, og opstillingen af de første komponenter i tokamak-komplekset;

Forebyggelse og håndtering af interessekonflikter samt gennemsigtighed

20. bemærker, at fællesforetagendets bestyrelse i 2017 gik videre med gennemførelsen af den del af strategien for bekæmpelse af svig, der vedrører offentlige udbud; bemærker, at fællesforetagendet indførte en tjekliste baseret på sit eget sæt af indikatorer for risiko for svig i forbindelse med udbud, dvs. røde flag, der betragtes som en forudsætning for udviklingen af IT-værktøjet til bekæmpelse af svig, efter at have udviklet dem internt; anerkender, at den tilsynsførende med ansvar for bekæmpelse af svig og etiske spørgsmål fortsat koordinerer gennemførelsen af fællesforetagendets strategi for bekæmpelse af svig i tæt samarbejde med alle de respektive enheder, og bemærker med tilfredshed, at en arbejdsgruppe siden slutningen af 2018 er fortsat med at udvikle strategien til bekæmpelse af svig;

Personale og ansættelse

21. bemærker, at Revisionsretten konstaterede væsentlige mangler i forbindelse med ansættelsen af nøglepersoner i ledelsen; noterer sig, fællesforetagendet i sit svar, anfører, at det efter Revisionsrettens konstatering og ved anvendelse af Six Sigma-metoden til at analysere, identificere og gennemføre forbedringer har styrket udvælgelsesprocessen og yderligere igangværende foranstaltninger; anmoder fællesforetagendet om fremover at undgå uregelmæssigheder og mangler;
22. bemærker, at fællesforetagendet ved udgangen af 2018 havde 162 kvinder og 284 mænd i sin stillingsfortegnelse med mænd i de fleste stillinger i tre af de fem personalekategorier, mens over 50 % af EU-kontraktansatte og EU-tjenestemænd i assistentstillinger er kvinder; bemærker også, at 22 medlemsstater var repræsenteret blandt fællesforetagendets medarbejdere, at de fleste medarbejdere kom fra tre medlemsstater, og at fire medarbejdere kom fra yderligere fire medlemsstater; opfordrer indtrængende fællesforetagendet til at tilstræbe en afbalanceret geografisk repræsentation, men anerkender samtidig, at dette afhænger af ansøgerne til ledige stillinger og de personer, der svarer på anmodninger om interesselikvidering;

Intern kontrol

23. bemærker, at fællesforetagendet ikke konsekvent har fulgt op på interesseerklæringer fra den øverste ledelse; bemærker med tilfredshed, at fællesforetagendet har udarbejdet og udsendt en række dokumenter vedrørende forvaltningen af den generelle interesseerklæring for alle ledere i overensstemmelse med artikel 13 i fællesforetagendets regler om interessekonflikter; bemærker endvidere, at den tilsynsførende med ansvar for etiske spørgsmål i januar 2019 holdt et oplæg om dette emne for alle ledere;
24. bemærker, at Retten den 25. januar 2018 afsagde dom og annullerede resultaterne af udvælgelsesproceduren, herunder afgørelserne om ansættelse af beståede ansøgere på reservelisterne for udvælgelsesproceduren; bemærker, at selv om generaladvokaten i sin udtalelse af 29. januar 2019 støttede fællesforetagendets appel ved Den Europæiske Unions Domstol (Domstolen) i april 2018 og foreslog, at Domstolen omstødte Rettens dom med hensyn til annullation af afgørelserne om ansættelse af beståede ansøgere, men ikke reservelisten, stadfæstede Domstolen Rettens dom ⁽³⁾; anmoder fællesforetagendet om at overholde reglerne for udvælgelsesproceduren med henblik på at undgå fremtidige retstvister;
25. bemærker, at mangler i de interne kommunikationsstrategier ikke sikrede formidling af fyldestgørende information om de anslåede omkostninger ved dekommissioneringsfasen inden for organisationen, og at fællesforetagendet derfor ikke havde opført en hensættelse til en sådan forpligtelse i regnskaberne for tidligere år, som ville have været anslået til 85 200 000 EUR; glæder sig imidlertid over fællesforetagendets svar om, at manglerne allerede er blevet afhjulpet gennem to foranstaltninger, at den øverste ledelse sender regnskabsføreren alle relevante oplysninger, og at den interne proces »PM-76 Årsregnskaber - åbning/afslutning af regnskabsåret« blev ajourført i maj 2019;

Operationelle udbud og tilskud

26. noterer sig, at der i løbet af 2018 blev iværksat 55 operationelle udbudsprocedurer, og at der blev undertegnet 69 operationelle indkøbsaftaler, mens der blev iværksat en enkelt tilskudsprocedure og undertegnet to tilskudsaftaler.

⁽³⁾ Domstolens dom af 8. maj 2019, Det Europæiske Fællesforetagende for ITER og Fusionsenergiudvikling mod Yosu Galocha, C-243/18 P, ECLI:EU:C:2019:378.